

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE**

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O KULTURNIM
VIJEĆIMA**

Zagreb, studeni 2012.

**NACRT
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O KULTURNIM
VIJEĆIMA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 2. te članku 68. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

1. Ocjena stanja

Zakonom o kulturnim vijećima („Narodne novine“, broj 48/04) pri Ministarstvu kulture osnovana su kulturna vijeća za pojedina područja umjetničkog i kulturnog stvaralaštva radi predlaganja ministru kulture ciljeva kulturne politike i mjera za njezino provođenje. Pri Ministarstvu su osnovana vijeća za glazbu i glazbeno-scenske umjetnosti, dramske umjetnosti, knjigu i nakladništvo, likovne umjetnosti, nove medijske kulture te međunarodnu kulturnu suradnju i europske integracije.

Kulturna su vijeća do sada obavljala zadaće u skladu sa Zakonom o kulturnim vijećima, Zakonom o financiranju javnih potreba u kulturi i Pravilnikom o izboru i utvrđivanju javnih potreba u kulturi, dajući napose stručne evaluacije programa iz svojih područja u postupku utvrđivanja programa javnih potreba u kulturi.

S obzirom na specifičnosti razvoja suvremene umjetnosti, kulture i kreativnih industrija, iskazala se potreba za proširenjem djelokruga njihova djelovanja kako bi se mogla pokriti sva područja kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. U novonastalim okolnostima vrlo je bitna stručna pomoć u području financiranja međunarodnih projekata, što nije bilo stavljeno u zadaću ni jednom vijeću. Također, Zakon nije predvidio posebno vijeće za kulturni i umjetnički amaterizam, iako je člankom 11. Zakona o kulturnim vijećima izričito propisano poticanje ovih djelatnosti. U tom je smislu potrebno omogućiti osnivanje novih vijeća u skladu s potrebama razvoja kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kao i da se broj članova kulturnih vijeća može odrediti prema složenosti i broju poslova koje pojedino vijeće obavlja.

Nadalje, postupak izbora članova kulturnih vijeća Ministarstva kulture teško je provesti s obzirom na restriktivni kriterij sadržan u članku 4. stavku 2. Zakona o kulturnim vijećima („Narodne novine“, broj 48/04 i 44/09), prema kojem član vijeća ne može biti osoba koja ima udio u vlasništvu ili sudjeluje u upravljanju pravne osobe koja obavlja djelatnosti u kulturi u području kulturnog vijeća. S tim u svezi redovito se prilikom imenovanja članova kulturnih vijeća na temelju javnog poziva javlja problem vezan uz primjenu navedene odredbe, koja je dosta ograničavajuća, tako da uz smanjeni interes za članstvo u vijećima i propisano ograničenje praktično nije moguće sastaviti ih od istaknutih kulturnih djelatnika i umjetnika. Pitanje eventualnog sukoba interesa pored toga uređeno je i člankom 10. Zakona o kulturnim vijećima koji uređuje izuzeće člana vijeća od odlučivanja ako je osobno zainteresiran za donošenje određene odluke.

Ovim će se Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o kulturnim vijećima definirati područje djelovanja vijeća u skladu s razvojem suvremene umjetnosti, kulture i kreativnih industrija, pri čemu će se uvesti i nova vijeća koja mogu značajno pridonijeti razvoju određenih umjetničkih područja i financiranju međunarodnih projekata.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o kulturnim vijećima uređuju se sljedeća pitanja:

- utvrđuju se područja za koja se osnivaju kulturna vijeća pri Ministarstvu kulture;
- uređuje se sastav kulturnih vijeća, tako da ona mogu imati pet ili sedam članova, o čemu odluku donosi ministar kulture;
- uređuje se pitanje sukoba interesa na način da se predviđaju stroža pravila za izuzimanje od odlučivanja članova kulturnih vijeća kada su oni u mogućem sukobu interesa, odnosno kada je to povezano s pravnim osobama u kojima imaju udio u vlasništvu ili sudjeluju u njihovom upravljanju;
- određuje se obvezno osnivanje vijeća za područja gradova koji imaju više od 20.000 stanovnika;
- briše se odredba o poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, alternativne kulture i kulturnog amaterizma s obzirom da se osniva posebno vijeće za ta područja;
- prijelaznom odredbom propisuje se nastavak rada postojećih kulturnih vijeća, rok za izbor novoosnovanih vijeća te imenovanje dvaju novih članova onih vijeća za koja se utvrdi da će imati sedam članova;
- završnom odredbom određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona i njegova objava u „Narodnim novinama“.

3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem predloženoga Zakona uskladit će se rad kulturnih vijeća s razvojem suvremene umjetnosti, kulture i kreativnih industrija, tako da će se djelovanjem vijeća pokriti sva područja umjetničkog i kulturnog stvaralaštva. Uz to, povećat će se broj kulturnih vijeća za područja gradova koji imaju više od 20.000 stanovnika, što će pridonijeti jačanju poticanja kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i na područjima na kojima do sada nije postojala obveza djelovanja kulturnih vijeća. Posebno se Zakonom definira pitanje sukoba interesa na način da se predviđa izuzeće od odlučivanja članova vijeća kada su u mogućem sukobu interesa.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona planirana su sredstva u državnom proračunu u iznosu od 744.600,00 kuna godišnje kojima će se financirati troškovi rada dosadašnjih, kao i dvaju novih kulturnih vijeća. Također će trebati osigurati u proračunima jedinica lokalne samouprave određena sredstva za rad kulturnih vijeća koja oni osnivaju.

PRIJEDLOG ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O KULTURNIM VIJEĆIMA

Članak 1.

U Zakonu o kulturnim vijećima („Narodne novine“, broj 48/04 i 44/09) članak 2. mijenja se i glasi:

„Pri Ministarstvu kulture osnivaju se Vijeća za sljedeća područja:

- glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti,
- dramske, plesne i izvedbene umjetnosti,
- knjižne, nakladničke (knjige, časopisi, e-časopisi) i knjižarske djelatnosti,
- vizualne umjetnosti,
- kulturni i umjetnički amaterizam,
- inovativne umjetničke i kulturne prakse,
- međunarodnu kulturnu suradnju,
- financiranje međunarodnih projekata.

Slijedeći razvoj suvremene umjetnosti, kulture i kreativnih industrija, osnivaju se prema potrebi i druga vijeća odlukom ministra kulture.“

Članak 2.

U članku 3. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Vijeća imaju pet ili sedam članova, o čemu odluku donosi ministar kulture. Za članove vijeća imenuju se kulturni djelatnici i umjetnici iz područja umjetnosti i kulture koji svojim dosadašnjim dostignućima i poznavanjem problema vezanih uz utvrđivanje i provedbu kulturne politike mogu pridonijeti ostvarenju ciljeva radi kojih je vijeće osnovano.“

Članak 3.

U članku 4. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 4.

U članku 6. stavku 1. broj: „30.000“ zamjenjuje se brojem: „20.000“.

Članak 5.

U članku 10. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Član Vijeća koji je neposredno osobno zainteresiran za donošenje odluke o nekom pitanju, koji ima udio u vlasništvu ili sudjeluje u upravljanju pravne osobe koja obavlja djelatnosti u kulturi iz područja kulturnog vijeća ne može sudjelovati u raspravi o tom pitanju i izuzet je od odlučivanja.“

U stavku 2. briše se točka i dodaju riječi: „ili sudjeluje pravna osoba u kojoj on ima udio u vlasništvu ili sudjeluje u upravljanju.“

Članak 6.

Naslov iznad članka 11. i članak 11. brišu se.

Članak 7.

Iznad članka 12. dodaje se naslov koji glasi: „PROMICANJE POTREBA U KULTURI I UMJETNOSTI NACIONALNIH MANJINA“.

Članak 8.

U članku 13. stavku 1. riječi „europske integracije“ zamjenjuju se riječima „Vijeću za financiranje međunarodnih projekata“.

Članak 9.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Vijeće za glazbu i glazbeno-scensku umjetnost nastavlja svoj rad kao Vijeće za glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti, Vijeće za dramske umjetnosti kao Vijeće za dramske, plesne i izvedbene umjetnosti, Vijeće za knjigu i nakladništvo kao Vijeće za knjižne, nakladničke (knjige, časopisi, e-časopisi) i knjižarske djelatnosti, Vijeće za likovne umjetnosti kao Vijeće za vizualne umjetnosti, Vijeće za nove medijske kulture kao Vijeće za inovativne umjetničke i kulturne prakse te Vijeće za međunarodnu kulturnu suradnju i europske integracije kao Vijeće za međunarodnu kulturnu suradnju.

U roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ministrica kulture pokrenut će postupak imenovanja članova Vijeća za kulturni i umjetnički amaterizam i Vijeća za financiranje međunarodnih projekata te prema potrebi i imenovanje dvaju novih članova Vijeća iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

Predstavničko tijelo gradova koji imaju više od 20.000 stanovnika donijet će akt o osnivanju kulturnog vijeća i provesti postupak imenovanja članova kulturnog vijeća u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O b r a z l o ž e n j e

Člankom 1. mijenja se članak 2. kojim se propisuje osnivanje kulturnih vijeća što djeluju pri Ministarstvu kulture. Tako se pri Ministarstvu kulture ovim Zakonom osnivaju Vijeća za sljedeća područja: glazbene i glazbeno-scenske umjetnosti, dramske, plesne i izvedbene umjetnosti, knjižne, nakladničke (knjige, časopisi, e-časopise) i knjižarske djelatnosti, vizualne umjetnosti, kulturni i umjetnički amaterizam, inovativne umjetničke i kulturne prakse, međunarodnu kulturnu suradnju, financiranje međunarodnih projekata. Slijedeći razvoj suvremene umjetnosti, kulture i kreativnih industrija, mogu se u Ministarstvu kulture osnivati prema potrebi i druga vijeća odlukom ministra kulture.

Člankom 2. mijenja se članak 3. stavak 1. kojim se propisuje da vijeća imaju pet ili sedam članova, o čemu odluku donosi ministar kulture. Također se propisuje da se za članove vijeća imenuju kulturni djelatnici i umjetnici iz područja umjetnosti i kulture koji svojim dosadašnjim dostignućima i poznavanjem problema vezanih uz utvrđivanje i provedbu kulturne politike mogu pridonijeti ostvarenju ciljeva radi kojih je vijeće osnovano.

Člankom 3. briše se stavak 2. članka 4. koji propisuje da član vijeća ne može biti osoba koja ima udio u vlasništvu ili sudjeluje u upravljanju pravne osobe koja obavlja djelatnosti u kulturi iz područja kulturnog vijeća. Ova odredba predstavljala je značajnu prepreku prilikom izbora istaknutih kulturnih djelatnika i umjetnika za članove vijeća pa se ona briše, a pitanje sukoba interesa uređuje se odredbom članka 5. ovoga Zakona.

Člankom 4. mijenja se članak 6. stavak 1. tako da se propisuje da se kulturno vijeće osniva za područje županije, Grada Zagreba te grada s više od 20.000 stanovnika.

Člankom 5. mijenja se članak 10. stavak 1. tako da se propisuje da član vijeća koji je neposredno osobno zainteresiran za donošenje odluke o nekom pitanju, koji ima udio u vlasništvu ili sudjeluje u upravljanju pravne osobe koja obavlja djelatnosti u kulturi iz područja kulturnog vijeća ne može sudjelovati u raspravi o tom pitanju i izuzet je od odlučivanja. Također se uzimajući u obzir ovu izmjenu dopunjuje stavak 2. istoga članka.

Člankom 6. brišu se naslov iznad članka 11. i članak 11., s obzirom da je odredba o poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, alternativne kulture i kulturnog amaterizma nepotrebna jer se osniva posebno vijeće za to područje.

Člankom 7. propisuje se da se iznad članka 12. dodaje naslov koji glasi: „PROMICANJE POTREBA U KULTURI I UMJETNOSTI NACIONALNIH MANJINA“.

Člankom 8. terminološki se usklađuje članak 13. stavak 1. na način da se riječi „europske integracije“ zamjenjuju riječima „Vijeće za financiranje međunarodnih projekata“.

Člankom 9. uređuje se nastavak rada postojećih kulturnih vijeća prema ovom Zakonu.

Člankom 10. određuje se rok u kojem će predstavničko tijelo gradova koji imaju više od 20.000 stanovnika donijeti akt o osnivanju kulturnog vijeća i provesti postupak imenovanja članova kulturnog vijeća.

Člankom 11. kao završnom odredbom uređuje se stupanje na snagu Zakona i objava u „Narodnim novinama“.

PREGLED ODREDBI ZAKONA O KULTURNIM VIJEĆIMA KOJE SE MIJENJAJU

PODRUČJA DJELOVANJA VIJEĆA

Članak 2.

Pri Ministarstvu kulture osnivaju se vijeća za:

- glazbu i glazbeno-scenske umjetnosti
- dramske umjetnosti
- knjigu i nakladništvo
- likovne umjetnosti
- nove medijske kulture i
- međunarodnu kulturnu suradnju i europske integracije.

SASTAV VIJEĆA

Članak 3.

(1) Vijeća imaju pet članova. Za članove vijeća imenuju se kulturni djelatnici i umjetnici iz područja umjetnosti i kulture koji svojim dosadašnjim dostignućima i poznavanjem problema vezanih uz utvrđivanje i provedbu kulturne politike mogu pridonijeti ostvarenju ciljeva radi kojih je vijeće osnovano.

(2) Predsjednik vijeća i ministar kulture mogu pozivati umjetnike i kulturne djelatnike da sudjeluju u radu sjednica vijeća bez prava odlučivanja.

(3) U radu vijeća sudjeluju bez prava odlučivanja i dužnosnici i drugi djelatnici Ministarstva kulture zaduženi za područje rada vijeća.

IZBOR ČLANOVA VIJEĆA

Članak 4.

(1) Ministar kulture pokreće postupak izbora članova vijeća pozivom institucijama i udrugama iz područja umjetnosti i kulture da podnesu pisane i obrazložene prijedloge osoba za izbor članova vijeća s područja kulture i umjetnosti kojima se bave. Rok za podnošenje prijedloga ne može biti kraći od 15 dana od dana poziva.

(2) Član vijeća ne može biti osoba koja ima udio u vlasništvu ili sudjeluje u upravljanju pravne osobe koja obavlja djelatnosti u kulturi iz područja kulturnog vijeća.

(3) Na temelju pristiglih prijedloga ministar kulture imenuje članove vijeća.

KULTURNA VIJEĆA ŽUPANIJA I GRADOVA

Članak 6.

(1) Kulturno vijeće osniva se za područje županije, Grada Zagreba te grada koji ima više od 30.000 stanovnika, a mogu ga osnovati i druge općine i gradovi ako to ocijene svrhovitim.

(2) Akt o osnivanju vijeća iz stavka 1. ovoga članka donosi predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba, grada ili općine. Aktom o osnivanju utvrđuje se djelokrug, broj i mandat članova vijeća, postupak izbora, imenovanja i razrješenja članova, zadaće, način rada i odlučivanja vijeća sukladno ovom Zakonu.

IZUZEĆE ČLANA VIJEĆA OD ODLUČIVANJA

Članak 10.

(1) Član vijeća koji je neposredno osobno zainteresiran za donošenje odluke o nekom pitanju može sudjelovati u raspravi o tom pitanju, ali je izuzet od odlučivanja.

(2) Smatra se da je član vijeća neposredno osobno zainteresiran za donošenje odluka o nekom pitanju ako se ono odnosi na umjetnički ili kulturni projekt u kojemu osobno sudjeluje.

POTICANJE I PROMICANJE KULTURNOG I UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA, ALTERNATIVNE KULTURE I KULTURNOG AMATERIZMA

Članak 11.

Vijeća posebno razmatraju mjere za poticanje i promicanje profesionalnoga kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, kulturnog amaterizma i alternativnog stvaralaštva u području svoje nadležnosti te ministru kulture, odnosno svojim osnivačima, predlažu mjere za njihovo unapređenje.

Članak 12.

Vijeća u svojem području djelovanja posvećuju posebnu pozornost promicanju potreba u kulturi i umjetnosti nacionalnih manjina i njihovom kulturnom stvaralaštvu.

MEĐUNARODNA KULTURNA SURADNJA

Članak 13.

(1) Vijeća u svom radu posebnu pozornost posvećuju promicanju hrvatskoga kulturnog i umjetničkog stvaralaštva u inozemstvu, kao i mjerama koje omogućuju hrvatskoj javnosti da se upozna s priznatim vrijednostima i suvremenim nastojanjima u umjetnosti i kulturi drugih naroda, te u tom smislu podnose svoje prijedloge Vijeću za međunarodnu kulturnu suradnju i europske integracije.

(2) Polazeći od potreba u kulturi i umjetnosti nacionalnih manjina i razvoja međunarodne suradnje na području kulture, vijeća u svom radu potvrđuju načela multikulturalnosti.